

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ "ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛАТВІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «SILAVA» (ЛАТВІЯ)
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЛИТОВСЬКИЙ ІНЖЕНЕРНИЙ КОЛЕДЖ» (ЛИТВА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК У ПРАЗІ (ЧЕХІЯ)
БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДСГП «ЛІСИ
УКРАЇНИ»
ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ»
ДСЛП «КИЇВЛІСОЗАХИСТ»
ГО «ЛІСОВІ ІНІЦІАТИВИ І СУСПІЛЬСТВО»

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
*«Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої
освіти, науки та виробництва»*

18 квітня 2025 року, м. Біла Церква

Біла Церква
2025

Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Біла Церква, 18 квітня 2025 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2025. – 218 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Хахула В.С., канд. с.-г. наук, доцент.
Хрик В.М., д-р пед. наук, професор.
Левандовська С.М., канд. біол. наук, доцент.
Лозінська Т.П., канд. с.-г. наук, доцент.
Масальський В.П., канд. біол. наук, доцент.
Ситник О.С., канд. с.-г. наук.
Герасимчук О.П., канд. техн. наук, доцент.
Августинович М.Б., канд. с.-г. наук, доцент.
Мазепа В.Г., д-р. с.-г. наук, професор.
Задорожний А.І., канд. с.-г. наук.
Потіш Л.А., канд. біол. наук, доцент.
Гриник Г.Г., д-р с.-г. наук, професор.
Роберт Томусяк, д-р філософії.
Рафал Войтан, д-р філософії.
Радослав Гаврись, д-р філософії.
Гриник О.М., канд. с.-г. наук, доцент.
Дагнія Лаздіня, д-р лісівництва, старший науковий співробітник.
Карабчук Д.Ю., канд. с.-г. наук.
Пенькова С.В., д-р філософії.
Кімейчук І.В.
Рижов О.М.
Лінас Даубарас.
Мельниченко В.А.
Вітряк А.В.
Солоха С.М.
Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ.

Відповідальна за випуск - Пенькова С.В., асистент кафедри лісового господарства БНАУ, д-р філософії.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва» (18 квітня 2025 р., Білоцерківський національний аграрний університет). Тексти публікуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

ЗМІСТ

Секція 1. АНАЛІЗ СТАНУ ЛІСОВОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Нерасимчук О.Р. INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE SYSTEMS INTO FORESTRY	8
Хахула Л.П., Хахула В.С., Лозінська Т.П. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІСІВНИЧОЇ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ, ІНВЕСТИЦІЇ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК	11
Хрик В.М., Хахула Л.П. МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ТА БАР'ЄРИ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	14

Секція 2. ЛІСОЗНАВСТВО І ЛІСІВНИЦТВО

NOVAK A., MAZERA V. FOREST-TAXATION CHARACTERISTICS OF OAK STANDS IN OZHNYDIV FORESTRY OF RADEKHNIV FORESTRY MANAGEMENT UNIT OF THE BRANCH "CARPATHIAN FOREST OFFICE" OF THE STATE ENTERPRISE "FORESTS OF UKRAINE"	18
Герасимчук Г.В., Мазепа В.Г. ЕКОЛОГО-ТИПОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ КІВЕРЦІВСЬКОГО НПП «ЦУМАНСЬКА ПУЩА»	20
Горшкальова В.П., Мельник-Шамрай В.В. ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДІВ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИРОДНОГО ТА ШТУЧНОГО ПОНОВЛЕННЯ ЛІСІВ	23
Дебринюк В.Ю. СТАРОВІКОВІ БУКОВІ ЛІСОСТАНИ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА «РОМАНІВСЬКИЙ»	26
Ковальчук Н.П. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЕВНИХ РЕСУРСІВ ЛІСІВ ВОЛИНИ	29
Лозінська Т.П., Рижов О.М., Бойко В.О. ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ НА ДЕГРАДОВАНИХ ЗЕМЛЯХ	33
Мусієнко С.І., Лук'янець В.А., Кобець О.В. ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДУБОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ У РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧИХ ЛІСАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО СТЕПУ	35
Пенькова С.В., Лозінська Т.П., Тохташ О.В. АНАЛІЗ МЕДОНОСНОЇ БАЗИ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ	39
Савушик М.П. ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДІВ З ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ПЕРЕФОРМУВАННЯ У СОСНЯКАХ ДП «КЛАВДІЄВСЬКА ЛНДС» ...	42

Секція 3. ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ, ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Pavliuchenko V., Kimeichuk I. ASSESSMENT OF THE COMPLETENESS OF SCOTS PINE PLANTATIONS IN NATURAL CONDITIONS OF THE SUBURBAN FORESTRY OF THE MYRHOROD SUPERFORESTRY OF THE SLOBOZHANSKY FOREST OFFICE BRANCH OF THE STATE ENTERPRISE «FORESTS OF UKRAINE»	44
Середюк О.О. ДИНАМІКА ПЛОЩІ НАСАДЖЕНЬ З УЧАСТЮ ДУБА ЧЕРВОНОГО НА ТЕРИТОРІЇ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ ЧАСТИНИ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ	45
Сірук Ю.В., Білінський В.С., Фальковська Є.В., Гданський О.В., Редько Б.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ КОМУНАЛЬНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ	48
Фізик І.В., Буднік З.М., Прохор О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІСІВНИЧИХ МЕТОДІВ СТВОРЕННЯ МІШАНИХ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ДЕРЕВОСТАНІВ	

Хахула Л.П., канд. пед. наук, доцент

Хахула В.С., канд. с.-г. наук, доцент

Лозінська Т.П., канд. с.-г. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Lozinskatat@ukr.net

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІСІВНИЧОЇ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ, ІНВЕСТИЦІЇ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Стан лісівничої освіти і науки в Україні є важливим для сталого розвитку. Попри виклики, зростання інвестицій уряду сприяє прогресу. Екологічна освіта та сучасні технології допомагають зберігати лісові ресурси.

Ключові слова: освіта і наука, сталий розвиток, лісове господарство, екологія.

Khakubla L.P., PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor

Khakhula V. S., PhD in Agricultural Sciences, Associate Professor

Lozinska T.P., PhD in Agricultural Sciences, Associate Professor

Bila Tserkva National Agrarian University

STATUS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF FORESTRY EDUCATION AND SCIENCE IN UKRAINE: CHALLENGES, INVESTMENTS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The state of forestry education and science in Ukraine is crucial for sustainable development. Despite challenges, increasing government investments show positive progress. Environmental education and modern technologies help preserve forest resources.

Keywords: education and science, sustainable development, forestry, ecology.

Стан лісівничої освіти і науки в Україні характеризується як важливий напрямок для забезпечення сталого розвитку лісового господарства. Перед освітянами і науковцями стоїть ряд проблем, що негативно впливають на її розвиток. Перш за все – це недостатнє фінансування наукових досліджень та освітніх програм [1].

Від початку повномасштабної війни в Україні, уряд активно підтримує відновлення та розвиток наукової сфери. На наукові потреби було виділено у 2023 р. 143,4 млрд гривень, а в 2024 р. ця сума збільшилась до 176,2 млрд гривень. На фінансування освіти і науки у 2025 р. передбачено 194,3 млрд гривень, що свідчить про суттєве зростання інвестицій. Збільшення бюджету спрямоване на підтримку освітніх програм, розвиток дослідницької інфраструктури, модернізацію навчальних закладів та стимулювання наукової діяльності й інноваційних проєктів [2].

Через військові дії спостерігається обмежена інтеграція міжнародного досвіду в освітні програми. Відомо, що міжнародні проєкти відіграють важливу роль у підвищенні рівня якості освітніх програм, завдяки яким є можливість науково-педагогічним працівникам і здобувачам вищої освіти обмінюватися досвідом і знаннями з колегами з інших країн. Така співпраця з провідними

закордонними університетами й науковими установами покликана на підвищення рівня якості досліджень та сприяє оновленню академічних стандартів [3].

Для подолання таких недоліків потрібно розширювати співпрацю з міжнародними організаціями для обміну досвідом і технологіями, впроваджувати інноваційні методи навчання, залучати молодих фахівців до наукових досліджень через грантові програми.

Мета і завдання покращення освітнього процесу у Білоцерківському національному аграрному університеті на спеціальності Н4 Лісове господарство полягають у використанні сучасних тенденцій, а саме в акценті на екологічну освіту та сталий розвиток, використанні цифрових платформ для навчання та моніторингу лісових ресурсів, впровадженні і розробці нових навчальних програм, які враховують глобальні виклики, такі як зміна клімату. [4, 5].

Екологічна освіта та сталий розвиток лісових екосистем є ключовими напрямками для забезпечення збереження природних ресурсів і підтримання екологічного балансу. Формування екологічної свідомості у здобувачів вищої освіти має базуватися на навчанні принципам сталого використання природних ресурсів, підвищенні обізнаності про важливість лісів для екосистемних послуг [6].

Для успішного виконання поставлених завдань необхідна інтеграція навчальних програм за рахунок включення екологічних дисциплін, використання інтерактивних методів навчання, міжнародної співпраці, обміну досвідом з іншими країнами щодо екологічної освіти, участі у глобальних ініціативах, таких як програми ООН з охорони лісів.

Сталий розвиток лісових екосистем включає в себе раціональне використання ресурсів, а саме впровадження природозберігаючих технологій у лісовому господарстві, зменшення вирубки лісів та перехід до екологічно збалансованих методів. Важливим для сьогодення є відновлення лісів, тобто створення лісових культур на деградованих територіях, використання супутніх порід для підвищення стійкості насаджень; використання сучасних технологій, таких як ГІС та дистанційне зондування землі, для оцінки стану лісів; розробка заходів із захисту лісів від шкідників, хвороб та кліматичних змін. Ці аспекти є основою для забезпечення сталого розвитку лісового господарства та формування екологічно свідомого суспільства.

Перспективами удосконалення лісівничої освіти спеціальності Н4 Лісове господарство на кафедрі лісового господарства Білоцерківського НАУ передбачено виконання кількох ключових напрямків: інтеграція сучасних технологій, розширення міжнародного співробітництва, участь у міжнародних проєктах для обміну досвідом і вдосконалення освітніх програм, інтеграція міжнародних стандартів сталого розвитку в навчальні плани, модернізація освітніх процесів через використання цифрових платформ та розробку програм, які враховують глобальні виклики, такі як зміна клімату та деградація земель.

Фокус спеціальності зосереджений на екологічній освіті і полягає у залученні молоді до екологічних ініціатив через практичні заняття, екскурсії,

проекти та формування екологічної свідомості через міждисциплінарний підхід в освіті.

Актуальність наукових досліджень полягає у створенні інноваційних методів управління лісами, розробці природозберігаючих технологій для сталого управління лісовими ресурсами, дослідженні адаптації лісових порід до кліматичних змін і впровадження нових селекційних рішень. Відкритим залишається питання у залученні грантів для фінансування наукових проєктів і розробки нових технологій.

Таким чином, розглянуті нами перспективи спрямовані на вдосконалення лісівничої освіти та науки у вирішенні глобальних і локальних викликів, а також забезпеченні стійкого розвитку лісового господарства. Комплексний підхід до розвитку освіти, удосконалення освітніх програм, сприяння науковим розробкам, з акцентом на екологічну свідомість і міжнародну співпрацю, є ключовим для формування ефективних стратегій сталого управління лісовими ресурсами.

Список використаних джерел

1. Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року. Освіта переможців. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Docs%20Kampania%20Priyom%2024/Strateh.plan.diyalnosti.MON.do.2027.roku.pdf>
2. Бурлака Я. Управління бюджетними коштами на освіту та науку. Наука і метрика. <https://nim.media/articles/finansuvannya-nauki-v-ukrayini-u-2025-rotsi>
3. Короходова О., Глущенко Я, Черненко Н., Войтко С. Роль міжнародних проєктів у підвищенні якості освітніх програм. Модернізація вищої освіти та забезпечення якості освітньої діяльності в умовах європейської інтеграції. [Електронне видання]: матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 18 жовтня 2024 р.. Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. 476 с.
4. Хрик В. М., Хахула Л. П., Кімейчук І. В. Формування якостей особистості у процесі виховання здобувачів Білоцерківського національного аграрного університету. Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Біла Церква, 15 квітня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С. 3-6.
5. Лозінська Т.П., Задорожний А.І., Масальський В.П. Дослідження нових технологій та інновацій у сфері лісового господарства. Агробіологія: зб. наук. праць. Біла Церква: БНАУ, 2024. № 1. С. 268-276.
6. Безлатня Л. О., Матківський М. П., Лозінська Т.П. Біорізноманіття як основа екосистемних послуг: оцінка, збереження та відновлення. Таврійський науковий вісник. 2024, № 135. Ч. 1. С.12-19.

